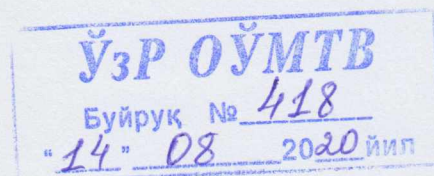

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги)
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Самарқанд ветеринария медицинаси институти.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» 08 даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» 08 даги 418 -сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талаби 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи.....	4
1.1. Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланиши	4
1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.....	4
1.2.1. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	5
1.2.3. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий вазифалари.....	5
1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари.....	7
2. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	7
2.1. Умумий компетенциялар.....	7
2.2. Касбий компетенциялар.....	7
2.3. Касбий квалификациялар.....	8
3. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.1. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.2. 5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми.....	8
Библиографик маълумотлар.....	9

1. 5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртқи таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кредит-модуль тизимининг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга “бакалавр” малакаси (даражаси), “Яйлов-чўл ўсимликшуноси” квалификацияси ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) берилади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши

Малака талаби 5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиши бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг оналари ва бошқа манфаатдор шакслар.

1.2. 5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) – қишлоқ хўжалиги соҳасидаги йўналиш бўлиб, ўсимликшунослик соҳасида ташкилотларида меҳнат фаолиятини ташкил этиш, меҳнатни меъёрлаш, озик-овқат хавфсизлигини таъминлашда яйлов ва чўл ўсимликларини ўстириш, кўпайтириш, уруғчилик ишларини ташкил этиш, табиий яйловларни сақлаш ва смарадорлигини ошириш, яйловларни

фитомелиорация ишларини амалга ошириш, яйлов-чўл экологиясини яхшилаш, яйловларда юқори ва сифатли озиқ бирлик етиштиришни таъминлайдиган ўсимликлар қопламани шакллантириш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, меъерий ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш, озуқа етиштиришнинг инновацион технологиялар асосида маҳсулот ишлаб чиқаришни амалга ошириш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолияти соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар мумкин.

1.2.2. 5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

-Республика қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш жараёнлар, Республика Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси, қишлоқ хўжалиги вилоят бошқармалари, туман қишлоқ хўжалик бўлимлари, Республика фермер, деҳқон хўжаликлари ва ер эгалари Кенгаши, вилоят ва туман бўлимлари, Ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти ва унинг вилоятлардаги филиаллари, ем-хашак экинларини навларини синаш участкалари, элита ва уруғчилик хўжаликлари, чорвачиликка ихтисослашган яйлов минтақаси чорвачилик кластерлари, яйлов-чўл ўсимликшунослиги доривор ўсимликлари плантациялари, ўрмон хўжалиги Республика ва вилоят бошқармалари, табиатни муҳофаза қилиш ташкилотларининг яйлов-чўл ўсимликлари бўлимлари;

- қишлоқ хўжалиги бошқармалари, яйлов ва чўл минтақаси чорвачилик кластерлари, ўрмон хўжалигининг доривор ўсимликлар плантациялари бўлимлари, қорақўлчиликка ихтисослашган кластерлар яйлов ва чўл ўсимликлари , илмий-тадқиқот жараёнлари;

- давлат, акционерлик ва хусусий компаниялар (фирмалар), ишлаб чиқариш бирлашмалари, иқтисодийнинг турли соҳа ва тармоқларида бошқарув қарорларини амалга ошириш жараёнлари.

1.2.3. 5313500 –Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- ташкилий-бошқарув;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш;
- ахборот-таҳлилий фаолият;
- илмий-тадқиқот фаолияти;
- тадбиркорлик.

1.2.4. 5411300 –Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари

5411300 –Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослик) таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси куйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш;
- ташкилот ва корхоналар фаолиятини стратегик ривожлантиришда замонавий билимларни қўллаш орқали бошқариш;
- ташкилот, корхона ва уларнинг алоҳида бўлинмалари ташкилий тузилмасини оптималлаштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб

боришни ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш;

- бирламчи ишлаб чиқарувчи бўғин ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;
- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш, ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;
- корхоналар ташкилий-бошқарув фаолиятида қабул қилинадиган қарорларни ижтимоий-иқтисодий самарадорлик мезонлари асосида ишлаб чиқишда ҳамда қарорларни муқобил вариантини танлаб олишни асослашда иштирок этиш;
- замонавий ахборот технологиялардан бошқарувда фойдаланиш, ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларидан фойдаланишни режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналарига инвестицияларни жалб қилиш механизмларини қўллаш, инвестицион лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва бошқариш.

Ахборот-таҳлилий фаолиятида:

- бошқарув қарорларини қабул қилиш учун ташкилотнинг ташқи ва ички муҳити омиллари тўғрисидаги маълумотларни тўплаш, қайта ишлаш ва таҳлил қилиш;
- қарор қабул қилиш, фаолиятни режалаштириш ва бошқариш учун маълумот тўплаш, ташкилотнинг ички ахборот тизимини яратиш ва унинг ишлашини бошқариш;
- ташкилотнинг ички ҳужжат айланиши тизимини ишлаб чиқиш ва бошқариш, ташкилотлар фаолиятининг турли кўрсаткичлари бўйича маълумотлар базасини юритиш;
- лойиҳалар самарадорлигини баҳолаш;
- ахборот-таҳлил фаолияти натижалари бўйича ҳисобот тайёрлаш;
- бошқарув қарорларининг самарадорлигини баҳолаш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;
- тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш усуллари бўйича илмий тадқиқот ишларини амалга оширишга қатнашиш;
- хўжалик юритувчи субъектларни замонавий бошқариш тизимини таъминлашга бағишланган мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқлари, махсус адабиётлар ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш;
- тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш тизимини таъминлаш борасидаги муаммоли мавзулар бўйича ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш;
- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;
- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларни тадбиқ этиш.

Тадбиркорлик фаолиятида:

- янги бизнес-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;
- бизнесни ташкил этиш, бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) бакалаврият таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан белгиланадиган иқтисодий соҳаларини қамраб олувчи магистратура мутахассисликлари бўйича белгиланган муддатларда ўқишни давом эттириши мумкин.

2. 5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига кўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллаш билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллаш билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш;

- ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, кадрларни бошқариш стратегиясини қўллаш, тадбирларни режалаштириш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;

- музокаралар, учрашувлар, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва онлайн алоқаларни амалга оширишни билиш;

- корпоратив ахборот тизимларини, молиявий-иқтисодий таҳлил ва молиявий ҳисоботни тайёрлашни, маълумотлар базасини юритишни билиш;

- қишлоқ хўжалиги, жумладан чорвачилик ишлаб чиқариш жараёнларида яйлов-чўл ўсимликшунослиги технологияларини амалга ошириш режасини тузиш ва назорат қилиш кўникмаларига эга бўлиш;

- яйлов-чўл ўсимликлари турларини кўпайтириш, уруғчилигини ташкил этиш, ўсимликларни ўстириш, парваришлаш, йиғиштириш, сақлаш, тарқатиш, уларни маркетинги бўйича кластер ташкил этишни билиш;

- қишлоқ хўжалигида барча турдаги чорва ҳайвонлари учун яйловлар ва чўл ўсимликлари қопламани кўпайтириш, ўсимликлар ўстиришнинг ресурстежамкор технологияларни жорий этиш, табиий яйловлар мелиорацияси, доривор ўсимликлар плантациясини ташкил этиш, захарли ва зарарли яйлов – чўл ўсимликларини тарқалишини олдини олиш, фитосанитария ишларини ўтказиш, йил давомида доимий яйлов-чўл ўсимликларининг ўсиши ва ривожланишини таъминлайдиган чора-тадбирлар ишлаб чиқиш, ўсимликларни ўстириш, йиғиштириш, ташиш, озукани сақлаш жараёнларида агрономик укувига эга бўлиш;

- қишлоқ хўжалиги, жумладан, чорвачилик соҳаларида яйлов-чўл минтақаси ўсимликлари қоплами самарадорлигини оширишда озуқа захирасини йил давомида таъминланишида хавфсизликни таъминлаш кўникмаларига эга бўлиш;

- ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ҳамда назарий моделларини ишлаб чиқиш ва илмий-тадқиқот натижалари бўйича тавсиялар ва ишланмаларни амалиётга тадбиқ этиш кўникмаларига эга бўлиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

Агроном, яйлов-чўл ўсимликшунослиги бўйича агроном, ем-хашак экинлари уруғчилиги бўйича агроном, яйлов-чўл ўсимликлари бўйича агроном, агроном уруғшунос, яйлов-чўл ўсимликлари маҳсулотларини етиштириш бўйича технолог, яйлов-чўл озуқаларини сақлаш ва қайта ишлаш бўйича агроном, яйлов-чўл агроном- мелиоратори, агроэколог, агрономия соҳаси сервис хизмати, яйлов-чўл ўсимликлари ва чўл тупроқлари биолог, яйлов-чўл ўсимликларини ҳимоя қилиш, яйлов-чўл озуқаларини сифатини назорат қилиш каби квалификацияларга эга бўлиш.

3. 5411300 – Ўсимлиқшунослик (яйлов-чўл ўсимлиқшунослиги)

бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5411300 – Ўсимлиқшунослик (яйлов-чўл ўсимлиқшунослиги) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, таътиллار, семестрлар бўйича ўтиладиган “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5411300 – Ўсимлиқшунослик (яйлов-чўл ўсимлиқшунослик) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқитишнинг меъёрий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун	Кечки таълим шакли учун	Сиртки таълим шакли учун
Назарий ва амалий таълим	40-60 %	40-60 %	40-60 %
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	50-50%	15-35 %	25-45 %
Аттестация	6-8 %	6-8 %	6-8 %
Таътил	10-30 %	10-30 %	10-30 %
Малакавий амалиёт	15-30 %	15-30 %	15-30 %
Битирув малакавий иши	2-3 %	2-10 %	2-10 %

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, касбий фаолият тури, кредит, модуль, бакалаврият, ўқув режа,фан дастури, ўқув жараёни, малакавий амалиёти, битирув малакавий иш, баҳолаш, ички назорат, якуний давлат назорати, давлат-жамоатчилик назорати, ташқи назорат, моддий-техник база, давлат аттестацияси, мустақил таълим, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, таълим сифати назорати, профиль, ишлаб чиқариш, илмий-тадқиқот жараёнлари, қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси, қишлоқ хўжалиги, ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат кўмитаси, қишлоқ жўжалик бошқармалари, қишлоқ хўжалиги туман бўлимлари, чорвачилик кластерлари, яйлов-чўл минтақаси озуқабоп ўсимликлар етиштириш кластери, доривор ўсимликлар плантациялари, табиий яйловлар, ем-хашак экинлари уруғчилик бирлашмалари, ўсимликшунослик илмий тадқиқот институтлари ва унинг вилоятлардаги филиаллари, қоракўлчилик ва чўл экологияси илмий тадқиқот институтнинг яйлов-чўл ўсимликшунослиги лабораториялари, Республика ва вилоятлар фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгашлари, уруғчилик инспекциялари, элита ва репродукцияли уруғлар.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Самарқанд ветеринария медицинаси институти

Ректор Х.Б.Юнусов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни ривожлан-
тириш тадқиқотлари ва илғор техноло-
гияларни тадбиқ этиш маркази

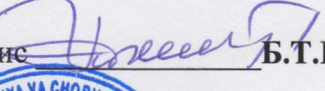
Директор З.Хакимов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси
Ветеринария ва чорвачиликни
ривожлантириш давлат қўмитаси

Раис Б.Т.Норқобилов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Тошкент давлат аграр
университети

Ректор Б.А.Судаймонов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Чорвачилик ва паррандачилик
илмий-тадқиқот институти

Директор А.Нурматов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

**Самарқанд ветеринария медицинаси институтида ишлаб чиқилган
бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг
ўқув режа ва малака талаблари лойиҳаларини турдош ОТМ
Тошкент давлат аграр университети билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ**

Самарқанд шахри

27 июль 2020 йил

Раис: А.А.Элмуродов – Самарқанд ветеринария медицинаси институтининг ўқув ишлари бўйича проректори в.в.б, к.х.ф.д., доцент.

Котиб: Б.С.Яхяев - таянч ОТМ кенгашининг котиби.

Қатнашдилар: Самарқанд ветеринария медицинаси институтидан: ўқув ишлари бўйича проректор в.в.б, к.х.ф.д., доцент А.А.Элмуродов, илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор, профессор А.С.Даминов, ўқув-услубий бошқарма бошлиғи, доцент Р.Ф.Рўзикулов, факультет декани, доцент Ҳ.Б.Ниёзов, факультет декани Р.Б.Давлатов, ўқув ишлари бўйича декан муовини С.Ф.Холиқов, кафедра мудирлари: профессор Н.Б.Дилмуродов, доцент Б.Д.Нарзиев, доцент Ш.Н.Насимов, доцент Н.Б.Рўзикулов, доцент, в.ф.д. Ю.С.Салимов, доцент Д.Э.Эшимов, доцент З.Ж.Шапулатова, доцент Т.И.Тайлоқов, профессорлар: Қ.Н.Норбоев, У.К.Избасаров, Х.С.Салимов, Б.Б.Бакиров, в.ф.д., доцент Б.М.Эшбуриев, доцентлар: Н.О.Фармонов, Х.К.Бозоров, П.С.Хақбердиев, С.М.Муродов, Б.А.Кулиев, кенгаш котиби, доцент Б.С.Яхяев.

Турдош ОТМ Тошкент ДАУдан: ўқув ишлари бўйича проректор, к.х.ф.д. С.Я.Исломов, ўқув-услубий бошқарма бошлиғи, доцент М.Атабоев, “Умумий зоотехния” кафедраси доценти, в.ф.н. М.Ғойибова, к.х.ф.н., О.Шарипов, ассистент Б.Ўлмасов, жами 30 киши.

Кун тартиби:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарорлари, “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Самарқанд ветеринария медицинаси институти Ижодий ишчи гуруҳлари томонидан кредит-модуль тизими асосида тайёрланган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди:

А.А.Элмуродов - Самарқанд ветеринария медицинаси институтининг ўқув ишлари бўйича проректори в.в.б, к.х.ф.д., доцент. Ҳурматли йиғилиш қатнашчилари!

Ана шу ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза билдириб, таклифлар беришларини сўради.

Сўзга чиқдилар:

1. Р.Ф.Рўзиқулов – Самарқанд ветеринария медицинаси институтининг ўқув-услубий бошқарма бошлиғи, доцент. Институтимиз “Ветеринария” ва “Зоотехния” таълим йўналишлари ва уларнинг негизидаги магистратура мутахассисликлари бўйича таянч ОТМ ҳисобланади. Шунинг учун, институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан 14 та бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 та магистратура мутахассисликларининг кредит-модуль тизими асосида Малака талаблари ва ўқув режалари тайёрланди. Ушбу жараёнга институт профессор-ўқитувчилари билан бир қаторда турдош ОТМ – Тошкент ДАУдан доцент, в.ф.н М.Ғойипова, к.х.ф.н., О.Шарипов ва Б.Ўлмасовлар ҳам жалб этилди. Хориж давлатларнинг бу соҳадаги тажрибалари ва кадрлар буюртмачиларининг фикр-мулоҳазалари ҳамда таклифлари ўрганилди. Шунинг учун ушбу Малака талаблари ва ўқув режаларини ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия қилишларингизни сўрайман.

2. Қ.Н.Норбоев - профессор. Институтимизда ветеринария ва чорвачилик соҳаларининг энг етук профессор-ўқитувчилари фаолият юритишмоқда. Ҳозирги кунда ветеринария ва чорвачилик соҳаларининг олий маълумотли мутахассисларга бўлган эҳтиёжини инобатга олиб, мутахассислар тайёрлашнинг долзарб масалалари, муаммо ва ечимларининг аксини топган ҳолда кредит-модуль тизимига асосланган ушбу МТ ва ЎРлар тайёрланди. Сизлардан институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан тайёрланган МТ ва ЎРларни ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия қилишларингизни сўрайман.

3. С.Я.Исломов - ТошДАУнинг ўқув ишлари бўйича проректори, к.х.ф.д., профессор. Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истеъмолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар, кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган Малака талаблари ва ўқув режалари Республикада ижтимоий-иқтисодий ривожланиш жараёнларига мос равишда тайёрланган. Хориж давлатларининг бу соҳадаги бакалавр ва магистрлар тайёрлашда мавжуд МТ ва ЎР ўрганилган. Турдош бўлган бизнинг университетимиз профессор-ўқитувчилари томонидан берилган таклифлар инобатга олинган. Ушбу МТ ва ЎР ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия қилишларингизни сўрайман.

3. М.Э.Ғойибова - ТошДАУнинг доценти, ветеринария фанлари бўйича фалсафа доктори. Таянч Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор ўқитувчилари томонидан кредит-модуль тизими асосида тайёрланган 14 бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режалари бугунги кунда Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш талабларига тўлиқ жавоб беради. Чунки унда ветеринария ва чорвачилик соҳаларини қамраб олган фанлар киритилган ҳамда таклифлар эътиборга олинган. Мен ҳам ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларни ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия қиламан.

4. Йиғилишда, шунингдек, профессорлар Қ.Н.Норбоев, Б.Бакиров, доцентлар Н.Фарманов, Қ.Ҳайдаров, Б.Яхяевлар сўзга чиқиб, кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалар ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдирдилар ҳамда уларни ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тасдиқлашга тавсия қилишдилар.

5. А.А.Элмуродов. Институтда кадрлар истеъмолчилари, хорижий тажрибалар ва кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган ва муҳокама қилинган 14 бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини ОЎМТВда ташкил қилинган ишчи гуруҳ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги ПҚ-4749-сонли қарорлари, 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги 476-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар буюртмачилари талаблари ва хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида қуйидаги 14 та бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди:

№	шифр	Таълим йўналишлари
1	5440100	Ветеринария медицинаси (фаолият турлари бўйича)
2	5440100	Ветеринария медицинаси (йирик шохли моллар касалликлари)
3	5440200	Ветеринария фармацевтикаси
4	5440300	Ветеринария диагностикаси ва лаборатория ишлари
5	5440400	Ветеринария санитария экспертизаси
6	5410600	Зооинженерия (турлари бўйича)
7	5410600	Зооинженерия (қоракўлчилик)
8	5410600	Зооинженерия (йилқиччилик ва туячилик)
9	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
10	5410600	Зооинженерия (асалариччилик)
11	5410200	Агрономия(ем-хашак экинлари)
12	5411300	Ўсимликшунослик (яйлов чўл ўсимликшунослиги)
13	5411400	Чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш технологияси
14	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
№	шифр	Таълим мутахассисликлари
1	5A440101	Ҳайвонларга ташхис қўйиш ва даволаш
2	5A440102	Ветеринария жарроҳлиги
3	5A440103	Ветеринария фармакологияси ва токсикологияси
4	5A440105	Ветеринария санитарияси, ветеринар-санитарлик экспертизаси ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш гигиенаси
5	5A440107	Ветеринария микробиологияси, вирусологияси, эпизоотологияси, микологияси ва иммунологияси
6	5A440108	Ҳайвонларнинг паразитли ва юқумли касалликлари
7	5A440115	Фавқулдда вазиятларда ветеринария назорати ва жамоат саломатлигини сақлаш
8	5A410601	Паррандачилик
9	5A410602	Қоракўл қўйлари селекцияси
10	5A410603	Қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш, кўпайтириш ва уларнинг селекцияси (ҳайвонот турлари бўйича)
11	5A410604	Чорвачилик
12	5A410605	Наслчилик
13	5A411401	Чорвачилик маҳсулотларини етиштириш, сақлаш ва қайта ишлашнинг анъанавий ҳамда инновацион технологияси ва сертификацияси
14	5A411402	Қоракўлчилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш
15	5A320501	Биотехнология (ветеринария бўйича)
16	5A320501	Биотехнология (чорвачилик бўйича)
17	5A320501	Биотехнология (ўсимликшунослик бўйича)

ходимлари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда тасдиқлаш учун ОЎМТВга топширишни таклиф қиламан.

Йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида:

қ а р о р қ и л и н д и :

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарорлари, “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қарорида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида, Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари, хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режалари Республикада ижтимоий иқтисодий ривожланиш жараёнларига мос равишда, кадрлар истемолчилари ва турдош ТошДАУнинг таклифлари инobatга олинган ҳолда тайёрланганлиги инobatга олинсин.

2. Кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини ОЎМТВда ташкил қилинган ишчи гуруҳ вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибда ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун топширилсин.

Мажлис раиси

Котиб

А.А.Элмуродов

Б.С.Яхяев

**Самарқанд ветеринария медицинаси институти бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқувчилар ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида
КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ**

Самарқанд шаҳар

27 – июль 2020 йил

Биз қуйида имзо қўювчилар:

- **кадрлар истеъмолчилари:** Ўзбекистон Республикаси Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси раиси Б.Норқобилов, Ветеринария илмий-тадқиқот институтининг директори Б.Элмуродов, Тошкент давлат аграр университетининг ўқув ишлари бўйича проректори С.Исломов,

- **ишлаб чиқувчилар:** Самарқанд ветеринария медицинаси институтининг ўқув ишлари бўйича проректори в.в.б А.Элмуродов, “Ветеринария профилактикаси ва даволаш” факултети декани Х.Ниёзов, “Ветеринария диагностикаси ва озиқ-овқат хавфсизлиги” факултети декани Р.Давлатов, “Зооинженерия” факултети декани Э.Шаптақовлар институтда кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган қуйидаги 14 та бакалаврият таълим йўналишлари ва уларнинг негизидаги 17 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларининг таркиби билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	шифр	Таълим йўналишлари
1	5440100	Ветеринария медицинаси (фаолият турлари бўйича)
2	5440100	Ветеринария медицинаси (йирик шохли моллар касалликлари)
3	5440200	Ветеринария фармацевтикаси
4	5440300	Ветеринария диагностикаси ва лаборатория ишлари
5	5440400	Ветеринария санитария экспертизаси
6	5410600	Зооинженерия (турлари бўйича)
7	5410600	Зооинженерия (қоракўлчилик)
8	5410600	Зооинженерия (йилқиччилик ва туячилик)
9	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
10	5410600	Зооинженерия (асалариччилик)
11	5410200	Агрономия(ем-хашак экинлари)
12	5411300	Ўсимликшунослик (яйлов чўл ўсимликишунослиги)
13	5411400	Чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш технологияси
14	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
№	шифр	Таълим мутахассисликлари
1	5A440101	Ҳайвонларга ташхис қўйиш ва даволаш
2	5A440102	Ветеринария жарроҳлиги
3	5A440103	Ветеринария фармакологияси ва токсикологияси
4	5A440105	Ветеринария санитарияси, ветеринар-санитарлик экспертизаси ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш гигиенаси
5	5A440107	Ветеринария микробиологияси, вирусологияси, эпизоотологияси, микологияси ва иммунологияси
6	5A440108	Ҳайвонларнинг паразитли ва юкумли касалликлари
7	5A440115	Фавкуллда вазиятларда ветеринария назорати ва жамоат саломатлигини сақлаш
8	5A410601	Паррандачилик
9	5A410602	Қоракўл қўйлари селекцияси
10	5A410603	Қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш, кўпайтириш ва уларнинг селекцияси (ҳайвонот турлари бўйича)
11	5A410604	Чорвачилик

12	5A410605	Наслчилик
13	5A411401	Чорвачилик маҳсулотларини етиштириш, сақлаш ва қайта ишлашнинг анъанавий ҳамда инновацион технологияси ва сертификацияси
14	5A411402	Қоракўлчилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш
15	5A320501	Биотехнология (ветеринария бўйича)
16	5A320501	Биотехнология (чорвачилик бўйича)
17	5A320501	Биотехнология (ўсимликишунослик бўйича)

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарорлари, “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Самарқанд ветеринария медицинаси институти томонидан кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та бакалавриат таълим йўналишлари ва уларнинг негизидаги 17 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларида хорижий тажрибалар ва кадрлар истеъмолчиларининг олий малакали кадрларга қўядиган талаблари ҳамда таклифлари инобатга олинган.

2. Кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ОЎМТВ томонидан тузилган ишчи гуруҳ вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этамиз.

**Ўзбекистон Республикаси Ветеринария
ва чорвачиликни ривожлантириш
давлат қўмитаси раиси**

Б.Норқобилов

**Ветеринария илмий-тадқиқот
институтининг директори**

Б.Элмуродов

**Тошкент давлат аграр университетининг
ўқув ишлари бўйича проректори**

С.Исломов

**Самарқанд ветеринария медицинаси
институтининг ўқув ишлари
бўйича проректори в.в.б.**

А.Элмуродов

**Ветеринария профилактикаси
ва даволаш факултети декани**

Х.Ниёзов

**Ветеринария диагностикаси ва
озик-овқат хавфсизлиги факултети декани**

Р.Давлатов

Зооинженерия факултети декани

Э.Шаптақов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус касб-хунар таълим йўналишлари бўйича
ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг
“Ветеринария медицинаси ва чорвачилик” ўқув-услубий бирлашмаси мажлисининг
4 - сон БАЁНИ

31 - июль 2020 йил.

Самарқанд шаҳри

Қатнашдилар: “Ветеринария
медицинаси ва чорвачилик” ўқув-
услубий бирлашмасининг 15 аъзоси

Кун тартиби:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарорлари, “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қароридан белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида, Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиш ҳамда уни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Эшитилди:

1. Юнусов Х.Б. – “Ветеринария” ўқув-услубий бирлашмаси раиси, профессор. Хурматли мажлис қатнашчилари, кун тартибидаги масала бўйича сўзни бирлашма котиби Р.Ф.Рўзиқуловга берсак. Марҳамат.

2. Рўзиқулов Р.Ф. – “Ветеринария” ўқув услубий бирлашмасининг котиби, доцент. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарорлари, “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қароридан белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида институтда тажрибали профессор-ўқитувчилардан иборат ишчи гуруҳ тузилди.

Ишчи гуруҳ аъзолари томонидан қуйидаги 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича кадрлар истемолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида Малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқилди:

№	шифр	Таълим йўналишлари
1	5440100	Ветеринария медицинаси (фаолият турлари бўйича)
2	5440100	Ветеринария медицинаси (йирик шохли моллар касалликлари)
3	5440200	Ветеринария фармацевтикаси
4	5440300	Ветеринария диагностикаси ва лаборатория ишлари
5	5440400	Ветеринария санитария экспертизаси
6	5410600	Зооинженерия (турлари бўйича)
7	5410600	Зооинженерия (қоракўлчилик)
8	5410600	Зооинженерия (йилқиччилик ва туячилик)
9	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
10	5410600	Зооинженерия (асалариччилик)
11	5410200	Агрономия(ем-хашак экинлари)
12	5411300	Ўсимликшунослик (яйлов чўл ўсимликишунослиги)
13	5411400	Чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш технологияси
14	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
№	шифр	Таълим мутахассисликлари
1	5A440101	Ҳайвонларга ташхис қўйиш ва даволаш
2	5A440102	Ветеринария жарроҳлиги
3	5A440103	Ветеринария фармакологияси ва токсикологияси
4	5A440105	Ветеринария санитарияси, ветеринар-санитарлик экспертизаси ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш гигиенаси
5	5A440107	Ветеринария микробиологияси, вирусологияси, эпизоотологияси, микологияси ва иммунологияси
6	5A440108	Ҳайвонларнинг паразитли ва юқумли касалликлари
7	5A440115	Фавкулдда вазиятларда ветеринария назорати ва жамоат спломатлигини сақлаш
8	5A410601	Паррандачилик
9	5A410602	Қоракўл қўйлари селекцияси
10	5A410603	Қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш, кўпайтириш ва уларнинг селекцияси (ҳайвонот турлари бўйича)
11	5A410604	Чорвачилик
12	5A410605	Наслчилик
13	5A411401	Чорвачилик маҳсулотларини етиштириш, сақлаш ва қайта ишлашнинг анъанавий ҳамда инновацион технологияси ва сертификацияси
14	5A411402	Қоракўлчилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш
15	5A320501	Биотехнология (ветеринария бўйича)
16	5A320501	Биотехнология (чорвачилик бўйича)
17	5A320501	Биотехнология (ўсимликишунослик бўйича)

Уларга ишлаб чиқариш ва ИТИларининг мутахассислари, кадрлар буюрмачилари ва истемолчилари, турдош Тошкент ДАУ билан келишув баённомаси олинган.

Сизлардан тайёрланган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

Сўзга чиқдилар:

1. **Ниёзов Ҳ.Б. – бирлашма аъзоси, доцент.** Самарқанд ВМИ таянч бўлган таълим йўналишлари ва мутахассислари бўйича кенгаш раисининг муовини, “Ветеринария профилактикаси ва даволаш” факультетининг декани. Ҳурматли бирлашма аъзолари, профессор-ўқитувчиларимиз халқаро тажрибаларни ўрганиб, уларни таҳлил қилиб, Республикамиз ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истикболларини, фан, технология ютуқларини ва кадрлар истеъмолчиларининг талабларини инobatга олиб, кредит-модуль тизими асосида 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишди. Мен ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллайман ҳамда ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этаман.

2. **Норбоев Қ.Н. – бирлашма аъзоси, профессор.** Ҳурматли бирлашма аъзолари, институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини қўйилган талабларни ўзида тўлиғича акс эттирган ва меъёр талабларига тўлиқ жавоб беради. Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда ветеринария ва чорвачиликда замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларни бажаришга мўлжалланган. Шунинг учун ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллайман ҳамда ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этаман.

3. **Бирлашма аъзоларидан:** профессорлар А.С.Даминов, Р.Б.Давлатов, Н.Б.Дилмуродов, Б.Б.Бакиров, ветеринария фанлари докторлари Б.М.Эшбўриев, Ю.С.Салимов, доцентлар: Н.О.Фарманов, Қ.Ҳ.Ҳайдаров, Э.С.Шаптақовлар ҳам сўзга чиқиб, кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини замонавий талаблар асосида тайёрланган, уларда хорижий тажрибалар ҳамда ветеринария ва чорвачиликнинг барча соҳаларидаги ислохатлар инobatга олинган деб таъкидлашдилар. Шунингдек, улар ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллайман ҳамда ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этишдилар.

4. **Юнусов Х.Б. - бирлашма раиси, профессор.** Институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тайёрланган, уларда Республикамиз чорвачилиги ва ветеринария соҳасида рўй бераётган иқтисодий ислохатлар ҳамда халқаро тажрибалар тўлиғича ўз аксини топган деб ўйлайман.

Шунинг учун муҳокамага қўйилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллаш, тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этишларингизни сўрайман.

Йиғилиш қарор қилади:

1. Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режалари маъқуллансин.

2. Хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида ташкил қилинган ишчи гуруҳ вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқланиши ва келишиш учун Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни тадбиқ этиш марказига топшириқсин.

Ветеринария медицинаси ва чорвачилик
ўқув-услубий бирлашма раиси, профессор

 Х.Б.Юнусов

Ўқув-услубий бирлашма котиби, доцент

 Р.Ф.Рўзикулов

**5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов чўл ўсимликишунослиги) бакалавриат
таълим йўналишининг малака талабларини
ишлаб чиқилишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ**

5411300 – Ўсимликишунослик (яйлов чўл ўсимликишунослиги) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чиқишда куйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланлди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 16 мартдаги “Чорвачиликда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришда доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-2841-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат кўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сонли Фармони;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва кўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қарори.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Янги малака талаблари бўйича тайёрланган ўқув режасида жами 240 кредит ажратилди ва ҳар бир семестр учун талабанинг ўқув юкласи 30 кредит қилиб белгиланиб, ўқув блоклари ва фанларига кредитлар

тақсимланди. “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар” блокнинг умумий юклама ҳажми 26,5%дан 21,7% гача камайтирилди. “Умумкасбий фанлар” блокнинг ҳажми 42,5% дан 43,1% гача, “Ихтисослик фанлари” блокнинг ҳажми 25 % дан 30,6 % гача оширилди. Шу билан бирга аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 30 соатдан 26 соатга қисқартирилди. Шунингдек, таълим олувчиларни кўпроқ касбий амалий малака ва кўникмага эга бўлишини таъминлаш мақсадида, ўқув жараёнининг назарий қисми - маърузалар ҳажми 40% дан 34 % га камайтирилиб, амалий-лаборатория машғулотлари ҳажми 60% дан 66 % га оширилди.

Ушбу малака талаблари “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаблари миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Кредит-модуль тизимига мўлжалланган малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланди.

Кредит-модуль тизими асосида ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этади.

5411300 – Ўсимликшунослик (яйлов чўл ўсимликшунослиги) бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабларини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талаблари кредит-модуль тизими бўйича халқаро амалиётдаги академик талаблар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Самарқанд ветеринария медицинаси
институтининг ўқув ишлари бўйича
проректори **В.В.Б.**

А.А.Элмуродов

**“541100 –Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги)”
бакалавриат таълим йўналиши учун тайёрланган Малака талабларига
Т А Қ Р И З**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 16 мартдаги “Чорвачиликда иктисодий ислохотларни чуқурлаштиришда доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-2841-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат кўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сон қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 24 январдаги Олий Мажлисга Мурожаатномаси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармонида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида халқаро тажрибалар ва кадрлар истеъмоличларининг талабларини инобатга олган ҳолда Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кредит-модуль тизимига асосланган “5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши учун Малака талаблари ишлаб чиқилган.

“5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши учун тайёрланган ушбу Малака талабларининг “5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги)” бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи, деб номланган бўлимида бакалаврларнинг ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш, ахборот-таҳлилий, илмий-тадқиқот, тадбиркорлик фаолиятларида касбий вазифалари, касбий фаолиятларининг объектлари, фаолият соҳалари аниқ белгилаб берилган.

Мазкур Малака талабларининг иккинчи бўлими - “5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар”да умумий ва касбий компетенциялар атрофлича ёритилган.

Малака талабларининг учинчи, яъни “5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар” бўлимида эса кредит-модуль тизимига асосланган ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар ҳамда ўқув режасидаги юклама ҳажми келтирилган.

Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда хулоса қилиш мумкинки, таълим йўналиши учун тайёрланган кредит-модуль тизимига асосланган мазкур Малака талаблари ва унга киритилган меъёрлар шу соҳа бўйича мутахассислар тайёрлаш Давлат талабларига тўлиқ жавоб беради ва уни тасдиқлаш учун тавсия қиламан.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ
хўжалик вазирлиги техник, дуккаки
ва мойли ҳамда чорвачиликнинг
озука базасини ривожлантириш
бошқармаси

З.Б.Артиков

**“541100 –Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги)”
таълим йўналиши учун тайёрланган малака талабларига
ТАҚРИЗ**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 16 мартдаги “Чорвачиликда иктисодий ислохотларни чуқурлаштиришда доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-2841-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли ва 2018 йил 8 майдаги “Самарканд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли, 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сон қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 24 январдаги Олий Мажлисга Мурожаатномаси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармонида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Самарканд ветеринария медицинаси институтида халқаро тажрибалар ва кадрлар истеъмолчиларининг олий малакали кадрларга қўйган талаблари асосида Самарканд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кредит-модуль тизимига асосланган “5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши учун Малака талаблари ишлаб чиқилган.

“5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослик) таълим йўналиши учун тайёрланган Малака талаблари уч бўлимдан иборат бўлиб, унинг биринчи – “5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи, деб номланган бўлимида ушбу малака талабларини қўлланиши, малака талабларининг асосий фойдаланувчилари, бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи, бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари, бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари, касбий фаолиятларининг турлари, бакалаврлар касбий вазифалари тўлиқ баён қилинган.

Мазкур Малака талабларининг иккинчи бўлимида “5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар киритилган бўлиб, унда умумий ва касбий компетенциялар ўз аксини топган.

Малака талабларининг учинчи, яъни “5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар” бўлимида ҳама ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ва бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми аниқ баён қилинган.

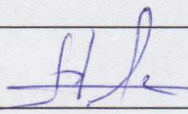
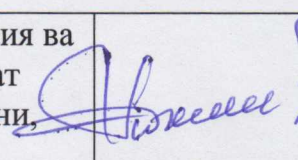

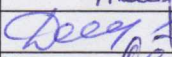

Юқорида қайд этилганлардан шуни хулоса қилиш мумкинки “5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) таълим йўналиши учун тайёрланган мазкур Малака талаблари ва унга киритилган меъёрлар шу соҳа бўйича кредит-модуль тизими асосида мутахассислар тайёрлаш Давлат талабларига тўлиқ жавоб беради ва уни тасдиқлаш учун тавсия қиламан.

Ўзбекистон Республикаси
Ветеринария ва чорвачиликни
ривожлантириш давлат қўмитаси
раисининг биринчи ўринбосари

Ш.А.Джаббаров
Ш.А.Джаббаров

**5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги)
бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув
режасини ишлаб чиқарувчи Ишчи гуруҳ таркиби**

Т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис:			
1	Элмуродов А.А.	Ўқув ишлари бўйича проректор, қ.х.ф.д., доцент	
Аъзолари:			
2	Жабборов Ш.А.	Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси раисининг биринчи муовини, в.ф.д.	
3	Ҳалилов Н.Х.	Кафедра мудири, қ-х.ф.д., профессор	
4	Хаджаева Н.Ж.	Кафедра мудири, б.ф.н., доцент	
5	Ишниязова Ш.А.	Кафедра мудири, б.ф.н., доцент	
6	Ҳақимов А	ТошДАУ, Кафедра мудири, б.ф.н., доцент	
7	Номозов Ф	ТошДАУ, Кафедра мудири, қ.х.ф.д., доцент	

Ўқув ишлари бўйича проректор

А.А.Элмуродов

5411300–Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги) бакалаврият таълим йўналиши ўқув жараёни жадвали ва ўқув режанинг 2018 йилда тасдиқланган ўқув режаси билан қиёсий-солиштириш

2020 йил ўқув режасида ҳар бир фан бўйича 30 соат 1 кредит бўлиб, жами 240 кредит, ҳар бир семестр учун 30 кредит.

“Гуманитар ва табиий илмий фанлар” блокининг номи “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар” деб ўзгартирилди ҳамда уларнинг умумий юклама ҳажми 26,5 %дан 21,7 %га камайтирилди. “Умумқасбий фанлар” блокининг ҳажми 42,5% дан 43,1 % гача, “Ихтисослик фанлари” блокининг ҳажми 25 % дан 30,6 % гача оширилди.

Шу билан бирга бакалавриятда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 30 ҳафтадан 24 ҳафтага камайтирилди ва аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 30 соатдан 26 соатга қисқартирилди.

Шунингдек, таълим олувчиларни кўпроқ касбий амалий малака ва кўникмага эга бўлишини таъминлаш мақсадида, ўқув жараёнининг назарий қисми - маърузалар ҳажми 34% дан 33,3 % га камайтирилиб, амалий-лаборатория машғулотлари ҳажми 66% дан 66,7 % га оширилди.

“Табиий-илмий ва гуманитар фанлар” блоки бўйича ўқув юкламасининг ҳажми камайтирилганлиги сабабли Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролар жамияти ва Диншунослик фанлари ўқув режадан чиқарилди, шу билан бирга “Ўзбекистон тарихи” фанининг номи “Ўзбекистоннинг энг янги тарихи” деб, “Ахборот технологиялари ва жараёнларни математик моделлаштириш” фани “Соҳада ахборот технологиялари” деб ўзгартирилди.

Умумқасбий фанлар блокадаги “Касбий психология” фани ўқув режадан чиқарилди. Шунингдек, “умумқасбий ва ихтисослик фанлари кетма-кетлиги, узвийлиги, соатлари, кредит миқдорлари тубдан қайта ишлаб чиқилди.

Хорижий давлатлар олий таълим муассасалари тажрибалари ҳамда кадрлар истеъмолчиларининг таклифларини инобатга олган ҳолда ихтисослик фанлар блокага Ўсимликшуносликнинг биологик асослари, Лалмикор деҳқончилик, Ўсимликшунослик, Яйлов-чўл ўсимликлар интродукцияси, Яйловшунослик ва яйловлар мелиорацияси, Ем-хашак экинлари селекцияси ва уруғчилиги, Доривор ўсимликлар етиштиштириш технологияси, Лалмикорликда ресурстежамкор технологиялари фанлари киритилди.

Ўқув ишлари бўйича проректор

А.А.Элмуродов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бакалавриат таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

Т. р.	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5411300	Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликшунослиги)	<p>Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш; - ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, кадрларни бошқариш стратегиясини қўллаш, тадбирларни режалаштириш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш; - музокаралар, учрашувлар, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва онлайн алоқаларни амалга оширишни билиш; - корпоратив ахборот тизимларини, молиявий-иқтисодий таҳлил ва молиявий ҳисоботни тайёрлашни, маълумотлар базасини юритишни билиш; - Қишлоқ хўжалиги, жумладан чорвачилик объектларида стратегик ва операцион бошқарув вазифаларини, ишни ташкил қилиш, бошқаришнинг замонавий технологияларини, ходимлар жамоасига етакчилик қилишни билиш; - қишлоқ хўжалиги, жумладан чорвачилик озуқа базасини

		<p>мустаҳкамлаш, яйлов-чўл ўсимликлари морфологияси, биологияси, табиий ҳолда сақлаш ва кўпайтириш, яйловлар ташкил этиш, уларни мелиорацияси, яйлов чўл ўсимликлари қопламини доимий янгилаб, кўпайтириб боришнинг самаралри тизимларини жорий этиш режасини тузиш ва назорат қилиш кўникмаларига эга бўлиш;</p> <ul style="list-style-type: none"> - озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашга қаратилган яйлов-чўл ўсимликшунослигида биохавфсизликни амалга ошириш укувига эга бўлиш; - ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ҳамда назарий моделларини ишлаб чиқиш ва илмий-тадқиқот натижалари бўйича тавсиялар ва ишланмаларни амалиётга тадбиқ этиш кўникмаларига эга бўлиш.
--	--	---

Ўзбекистон Республикаси Ветеринария ва
 чорвачиликни ривожлантириш давлат
 кўмитаси раиси

Б.Т.Норқобилов

5411300-Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) бакалавриат таълим йўналиши малака талабларини халқаро тажрибалар билан қиёсий таққослаш тўғрисидаги таҳлилий маълумотлар

Европа ва АҚШ таълим системаси кредит тизимига асосланган, ҳар бир фан бўйича белгиланган кредит бали мавжуд 1 кредитдан 4 кредит баллгача.

Талаба ҳоҳлаган вақтда ушбу фан ўқитувчи томонидан ўтилатганига қараб дарсга қатнашиши мумкин. Белгиланган дарс соати тугагач ўрнатилган тартибда имтиҳон топшириб белгиланган кредит баллини олади. Кейинчалик ана шу кредит баллари етарли бўлса 3,5 йилдан 5-6 йилгача муддатда бакалавр йўналиши бўйича бакалавр даражасини олиши мумкин.

5411300-Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) бакалавриат таълим йўналиши ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикаси балки бошқа Европа, Америка, Осиё, МДХ давлатлари ветеринария тизимида ҳам доимий изланишни, таҳлил қилишни ва ривожлантиришни талаб қилмоқда.

Юқоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган **5411300-Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги)** таълим йўналишининг малака талаби жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

5411300-Ўсимликшунослик (яйлов-чўл ўсимликишунослиги) таълим йўналиши бўйича малака талаби Россия, АҚШ ва Эстония давлатларининг малака талаблари билан таққосланган ҳолда тузилди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

А.А.Элмуродов

Бакалавриятда таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалаврият)	Россия (специалитет)	Америка Қўшма Штатлари (бакалаврият)	Эстония Тарту амалий билимлар университети (бакалаврият)
1.	Бошланиши	3 йиллик ўрта махсус коллеж таълими, техникумдан ёки академ лицейдан сўнг	11 йиллик умумтаълим мактаб ва касб-хунар таълимидан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг	10 йиллик умумтаълим мактаб
2.	Давомийлиги	4 йил	5 йил	3 йилдан- 4-5 йилгача	5 йил
3.	Таълим олувчилар сони	1-6		4 -10 ва ундан ортик	
4.	Ўтиш жойлари	Ветеринария медецинаси институти, ветеринария илмий тадқиқот институти, ТошДАУ, вилоят ва туманлар кишлок хўжалик бошқармалари, Чорвачилик бўлими, озиқ-овқат хавфсизлиги марказлари, ўқув тажриба хўжалигида.	Биотехнология мутахассисларни тайёрлаш учун махсус ўқув лабораториялари, аудиториялар, ўқув ва илмий текшириш лабораториялари, , замонавий компьютер класслари, клиник стационар, Геномика биоинформатика маркази,	Соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хўжаликлариди, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда, шунингдек талабанинг хоҳишига кўра фермер хўжаликлариди.	Конгвонг миллий университетида, аудиториялари ва лабораториялари, чорвачилик фермалари, корпорациялар
5.	Таълим берувчилар	Биотехнология, чорвачилик махсулотларини қайта ишлаш технологияси факультети ҳамда ТошДАУ фан доктори ёки фан номзоди илмий даражасига эга профессор-ўқитувчилар	Факультетда маъруза ва амалий машғулотларни 54 нафар ўқитувчилар олиб боради, шулардан 18 нафар профессор ва 29 нафар доцентлар.	Университетда фаолият юритадиган профессор-ўқитувчилар, лаборатрия дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга бўлган олий малумотли лаборатория ходимлари, шунингдек ишлаб чиқариш билан узвий боғлиқликда фаолият юритадиган илмий тадқиқотчилар.	Университет профессор - ўқитувчилари
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Куйидаги тартибда амалга оширилади: тегишли кафедра мудирлари ва декан шунингдек институт раҳбарияти	Семестрнинг охирида синов ёки имтихон топширилади	Куйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлардан махсус шахслар ва шунингдек белгиланган фан тугагач талабалар ўқитувчига баҳо бериш орқали амалга оширилади.	Ҳар бир фан тугатилиши билан имтихон шаклида аттестация ўтилади

Plant Sciences (BPW) / BSc

Description Plant Sciences»

Planning programme

Major A-Plant Genomics and Health

Major B-Plant Production and Ecology

BSc Common part

Planning programme common part

Common Part

ROI: Choose MAT-14803 if you did VWO mathematics-A, choose MAT-15303 if you did VWO mathematics-B

Determine individual planning for B3 (courses, BSc Thesis Plant Sciences and free choice) in consultation with your study adviser.

Course		Ects	CS/RO	Phase	Period
PCC-12803	General Chemistry for the Life Sciences	3.00	CS	B1	1AF
NEM-10306	Introduction Plant Sciences	6.00	CS	B1	1MO
CBI-10306	Cell Biology	6.00	CS	B1	2AF
MAT-15403	Statistics 2	3.00	CS	B1	2MO
ORC-13803	Bio-organic Chemistry for Life Sciences	3.00	CS	B1	2MO
GEN-11806	Fundamentals of Genetics and Molecular Biology	6.00	CS	B1	3WD

Растениеводство (BPW) / бакалавра

Описание растений наук

Программа Планирование

Основные А - растениеводство Genomics и здоровье

Основная В - Растениеводство по производству и экологии

Бакалавр Общая часть»

Программа планирования общая часть

Общая часть

РВЫХ1: Выберите MAT-14803, если вы сделали VWO математика-А. выбрать

MAT-15303, если вы сделали VWO математику-В

Определить индивидуальную планировку для В3 (курсы, BSC Энциклопедии

Юридические растениеводство наук и свободный выбор) в консультации с
изучаемой консультанта.

ECTS курсов CS / RO Фаза Период

PCC-12803 Общая химия для наук о жизни 3.00 CS B1 1AF

NEM-10306 интродукции растений наук 6.00 CS B1 1MO

СВ1-10306 клеточной биологии 6.00 CS B1 2AF

MAT-15403 Статистика 2 3.00 CS B1 2MO

ORC-13803 Био-органической химии для Life Sciences 3.00 CS B1 2M ©

GEN-11806 Основы генетики и молекулярной биологии 6.00 CS B1 3WD

БНК-10306 Практическая биологической химии 6.00 CS B1 4WD

BIC-10306	Practical Biological Chemistry	6.00	CS	B1	4WD
CSA-10806	Introduction Quantitative Agroecology	6.00	CS	B1	5AF
PPH-10806	Structure and Function of Plants	6.00	CS	B1	5MO
NCP-20503	Ecology II	3.00	CS	B1	6AF
NCP-10503	Ecology I	3.00	CS	B1	6MO
NEM-10806	Orientation Plant Sciences	6.00	CS	B1	6WD
CLB-10803	Reproduction of Plants	3.00	CS	B2	1AF
HPP-22803	Concepts in Environmental Plant Physiology	3.00	CS	B2	1AF
PBR-22303	Plant Breeding I	3.00	CS	B2	1MO
PHP-21303	Fundamentals of Plant Pathology and Entomology	3.00	CS	B2	1MO
MAT-14903	Mathematics 2	3.00	CS	B2	2AF
MAT-15003	Mathematics 3	3.00	CS	B2	2AF
PBR-21306	Biosystematics, Evolution and Agrobiodiversity	6.00	CS	B2	4WD
BEC-21806	Introduction to Business Economics, Management and	6.00	CS	B2	5AF

CSA-10806 Введение Количественный Агроэкология 6.00 CS B1 5AF

РРН-10806 Структура и функции растений 6.00 CS B1 5MO

НДС-20503 Экология II 3.00 CS B1 6AF

НДС-10503 Экология I 3.00 CS B1 6MO

NEM-10806 Ориентация растениеводство 6.00 CS B1 6WD

CLB-10803 размножения растений 3.00 CS B2 1AF

ГЭС-22803 Основные правила экологической физиологии растений 3.00 CS B2 1AF

PBR-22303 растениеводство Разведение I 3.00 CS B2 1MO

РНР-21303 Основы фитопатологии и энтомологии 3.00 CS B2 1MO

МАТ-14903 Математика 2 3.00 CS B2 2AF

МАТ-15003 Математика 3 3.00 CS B2 2AF

PBR-21306 биосистематику, Эволюция и Агробнообразие 6.00 CS B2 4WD

БЭК-21806 Введение в бизнес-экономики, менеджмента и маркетинга 6.00 CS B2 5AF

ЛОР-20806 Интегрированная Борьба с вредителями 6.00 CS B2 6AF

NEM-20306 Методология исследования в растительных наук 6.00 CS B2 6MO

УПС-82318 Бакалавр Диссертация растениеводство наук 18.00 CS B3 1,2,3,4,5,6

МАТ-20306 Расширенные статистики 6.00 CS B3 1MO, 1AF, 2AF, 2MO, 5MO, 6MO

МАТ-14803 Математика 1 3.00 РВЫХ1 B1 1AF

МАТ-15303 Статистика 1 3.00 РВЫХ1 B1 1AF

	Marketing					
ENT-20806	Integrated Pest Management	6.00	CS	B2	6AF	
NEM-20306	Research Methodology in Plant Sciences	6.00	CS	B2	6MO	
YPS-82318	BSc Thesis Plant Sciences	18.00	CS	B3	1,2,3,4,5,6	
MAT-20306	Advanced Statistics	6.00	CS	B3	1MO, 1AF, 2AF, 2MO, 5MO, 6MO	
MAT-14803	Mathematics 1	3.00	RO1	B1	1AF	
MAT-15303	Statistics 1	3.00	RO1	B1	1AF	

Major A - Plant Genomics and Health

» Planning programme & major

Course		Ects	CS/RO	Phase	Period
GEN-20806	Plant Biotechnology	6.00	CS	B2	2MO
CBI-20306	Cell Biology and Health	6.00	CS	B2	3WD
SSB-20306	Bioinformation Technology	6.00	CS	B2	5MO
GEN-30306	Genetic Analysis, Tools and Concepts (GATC)	6.00	CS	B3	1AF, 6WD

Основные А - растениеводство Genomics и здоровье

»Программа планирования и основным

ECTS курсов CS / RO Фаза Период

GEN-20806 биотехнологии растений 6,00 CS B2 2MO

CBI-20306 клеточной биологии и здоровье 6.00 CS B2 3WD

SSB-20306 Биоинформационные Технологии 6.00 CS B2 5MO

GEN-30306 Генетический анализ, инструменты и понятия (GA GC) 6.00 CS B3 1AF, 6WD

Major B - Plant Production and Ecology

» Planning programme & major

Course		Ects	CS/RO	Phase	Period
PPS-20306	Systems Analysis, Simulation and Systems Management	6.00	CS	B2	2MO
CSA-20306	Soil-Plant Relations	6.00	CS	B2	3WD
HPP-21306	Crop Ecology	6.00	CS	B2	5MO
HPP-20306	Physiology and Development of Plants in Horticulture	6.00	CS	B3	1MO

DEGREE: Bachelor of Science in Agriculture

MAJOR: Agronomy

Agronomy is an understanding of the principles of plant and soil science

Основная В - Растениеводство по производству и экологии

»Программа планирования и основным

ECTS курсов CS / RO Фаза Период

PPS-20306 Системный анализ, моделирование и управление Системы 6.00 CS B2
2MO

CSA-20306 почва-растение Отношения 6,00 CS B2 3WD

ГЭС-21306 Растениеводство Экология 6,00 CS B2 5MO

ГЭС-20306 Физиология и развития растений в садоводстве 6.00 CS B3 1MO

**Степень: Бакалавр наук в области сельского
хозяйства**

Кафедра: Агрономия

and an application of these principles in the production of crops. Commercial sector careers include positions in agricultural consulting companies, agricultural seed or chemical companies, research and development with commercial companies, and farm and/or ranch management. Careers in county, state or federal agencies are in the areas of USDA, Cooperative Extension Service, Natural Resources Conservation Service, Forest Service and Bureau of Land Management.

Two options are available in the agronomy major. In addition to the completion of the requirements of the major listed above, you must elect an option and complete 25 credits from the requirements for that option. To deviate from the courses required within an option, you must file a formal petition, subject to approval by departmental committee. You should develop a specific program of study in consultation with a departmental agronomy advisor.

Requirements

At least 24 credits from agronomy and soil science courses with a grade of C- or above, including the following:

<u>AGRO 100G</u>	Introductory Plant Science	4(3+2P)
<u>AGRO 305</u>	Principles of Genetics	3
<u>AGRO 365</u>	Principles of Crop Production	4(3+3P)
<u>AGRO 447</u>	Seminar	1
<u>AGRO 483</u>	Sustainable Production of Agronomic Crops	4(3+2P)
<u>SOIL 252</u>	Soils	3
<u>SOIL 252 L</u>	Soils Laboratory	1
<u>SOIL 312</u>	Soil Management and Fertility	3
<u>SOIL 312 L</u>	Soil Management and Fertility Lab	1

Other required courses include

Агрономия является понимание принципов растениеводства и почвоведения и применение этих принципов в производстве сельскохозяйственных культур. карьера коммерческого сектора включают позиции в сельскохозяйственных консультационных компаний, сельскохозяйственных семян или химических компаний, научно-исследовательских и опытно-коммерческих компаний, и сельскохозяйственных и / или управления ранчо. Карьера в округа, штата или федеральных агентств в области сельского хозяйства США, консультационной службы кооперативного, природные ресурсы службы охраны, лесной службы и Бюро по управлению землями. Возможны два варианта в агрономии мажор. В дополнение к завершению требованиями основных перечисленных выше, необходимо избрать опцию и полные 25 кредитов от требований к этой опции. Отклоняться от курса необходимых пределах вариант, вы должны подать официальное прошение, при условии одобрения ведомственной комиссии. Необходимо разработать конкретную программу исследования в консультации с ведомственной консультанта агрономии.

Требования

По крайней мере 24 кредитов от агрономии и почвоведения курсов с оценкой C- или выше, включая следующие:

<u>AST 311</u>	Statistical Applications	3
<u>AGE 250</u>	Technology and Communication for Business Management	3(2+2P)
<u>BIOL 111G</u>	Natural History of Life and	3
<u>BIOL 211G</u>	Cellular and Organismal Biology	3
<u>CHEM 111G</u>	General Chemistry I	4(3+3P)
<u>CHEM 112G</u>	General Chemistry II	4(3+3P)
<u>CHEM 211</u>	Organic Chemistry	4(3+3P)
	MATH – to equal the proficiency level of MATH 142G or MATH 121G	3

One course from the following

<u>EPWS 303</u>	Economic Entomology	4(3+2P)
<u>EPWS 310</u>	Plant Pathology	4(3+2P)
<u>EPWS 311</u>	Introduction to Weed Science	4(3+2P)

Two options are available in the agronomy major. In addition to the completion of the requirements of the major listed above, you must elect an option and complete 25 credits from the requirements for that option. To deviate from the courses required within an option, you must file a formal petition, subject to approval by departmental committee. You should develop a specific program of study in consultation with a departmental agronomy advisor.

OPTION: Crop Consulting

Required courses

<u>AGE 236</u>	Agribusiness Management Principles	3
<u>AGE 315V</u>	World Agriculture and Food Problems	3
<u>AGE 450</u>	Advanced Microcomputer Applications in Agriculture	3(2+2P)

Наука АГРО 100G Вводный растениеводство 4 (3 + 2P)
AGRO 305 Принципы генетики 3
AGRO 365 Принципы растениеводства 4 (3 + 3P)
АГРО 447 Семинар 1
АГРО 483 Устойчивое производство агрономических культур
4 (3 + 2P)

ПОЧВЕННЫЕ 252 Почвы 3
ПОЧВЫ 252 L Почвы Лаборатория

1

ПОЧВЫ 312 Управление и плодородию

3

ПОЧВЫ 312 л Управление почвы и Лаборатория плодородности 1

Другие необходимые курсы включают

A ST 311 статистических приложений 3

A. E 250 Технологии и коммуникации для управления бизнесом 3 (2 + 2P)

БИОЛЬ 111G Естественная история жизни 3

а также

БИОЛЬ 211g клеточном и организменном биологии 3

ХИМ 111G Общая химия Я 4 (3 + 3P)

ХИМ 112g Общая химия II 4 (3 + 3P)

ХИМ 211 Органическая химия 4 (3 + 3P)

МАТЕМАТИКА - равным уровнем знания языков математики 142g и
математике 121g 3

Один курс из следующих

EPWS 303 Экономический Энтомология 4 (3 + 2P)

Патология EPWS 310 растениеводство 4 (3 + 2P)

EPWS 311 Введение в Weed Science 4 (3 + 2P)

<u>AGRO 311</u>	Introduction to Weed Science	4
<u>AGRO 365</u>	Principles of Crop Production	4(3+3P)
<u>AGRO 462</u>	Plant Breeding	3
<u>AGRO 483</u>	Sustainable Production of Agronomic Crops	4(3+2P)
<u>AGRO 492</u>	Diagnosing Plant Disorders	3(2+3P)
<u>B A 202</u>	Small Business Enterprise	3
<u>EPWS 314</u>	Plant Physiology	3
<u>EPWS 455</u>	Advanced Integrated Pest Management	3
<u>EPWS 456</u>	Biological Control	3
<u>HORT 471</u>	Plant Mineral Nutrition	3
<u>HORT 485</u>	Vegetable Crop Management	4(3+2P)
<u>SOIL 456</u>	Irrigation and Drainage	3
<u>SPAN 111</u>	Elementary Spanish I	4
<u>SPAN 211</u>	Intermediate Spanish I	3

AGRO 365, AGRO 462, AGRO 483, AGRO 492: These courses are mandatory

OPTION: General Agronomy

Required courses

<u>AG E 236</u>	Agribusiness Management Principles	3
<u>AG E 305</u>	Marketing and Pricing Agricultural Products	3
<u>AG E 315V</u>	World Agriculture and Food Problems	3
<u>AGRO 391</u>	Internship	1-6
<u>AGRO 471</u>	Plant Mineral Nutrition	3
<u>AGRO 492</u>	Diagnosing Plant Disorders	3(2+3P)

Возможны два варианта в агрономии мажор. В дополнение к завершению требованиями основных перечисленных выше, необходимо избрать опцию и полные 25 кредитов от требований к этой опции. Отклоняться от курса необходимых пределах вариант, вы должны подать официальное прошение, при условии одобрения ведомственной комиссии. Необходимо разработать конкретную программу исследования в консультации с ведомственной консультанта агрономии.

Выбор : Растениеводство Консалтинг Необходимые курсы

- Принципы AG E 236 Управление агробизнесом 3
- A. E 315V Мировое сельское хозяйство и продовольственных проблем 3
- A. E 450 Расширенный микрокомпьютера Применение в сельском хозяйстве 3 (2 + 2P)
- АГРО 311 Введение в Weed Science 4
- AGRO 365 Принципы растениеводства 4 (3 + 3P)
- Разведение АГРО 462 растениеводство 3
- АГРО 483 Устойчивое производство агрономических культур 4 (3 + 2P)
- Расстройства АГРО 492 Диагностика растений 3 (2 + 3P)
- В A 202 Small Business Enterprise 3
- Физиология EPWS 314 растениеводство 3
- Управление EPWS 455 Advanced Integrated Pest 3
- EPWS 456 Биологический контроль 3
- HORT 471 растениеводство минерального питания 3
- Управление Растениеводство 485 Овощной HORT

<u>BIOL 312</u>	Plant Taxonomy	3(2+3P)
<u>BIOL 313</u>	Structure and Function of Plants	3(2+3P)
<u>BLAW 316</u>	Legal Environment of Business	3
<u>EPWS 314</u>	Plant Physiology	3
<u>HORT 250</u>	Plant Propagation	3(2+2P)
<u>HORT 485</u>	Vegetable Crop Management	4(3+2P)
<u>RGSC 294</u>	Rangeland Resource Management	3
<u>RGSC 325</u>	Rangeland Restoration Ecology	3
<u>SOIL 456</u>	Irrigation and Drainage	3

AGRO 471, AGRO 492, and BIOL 313: These courses are mandatory

Up one level

- DEGREE: Bachelor of Science in Agriculture

4 (3 + 2P)

ИЮЧВЫ 456 ирригации и дренажу 3

SPAN 111 Начальная испанский Я 4

SPAN 211 Промежуточный испанский 3

АГРО 365, АГРО 462, АГРО 483, АГРО 492: Эти курсы являются обязательными

Выбор : Общее Агрономия

Необходимые курсы

Принципы АГ Е 236 Управление агробизнесом 3

А. Е 305 Маркетинг и ценообразование сельскохозяйственной продукции 3

А. Е 315V Мировое сельское хозяйство и продовольственных проблем 3

АГРО 391 Стажировка 1-6

АГРО 471 растениеводство минерального питания 3

Расстройства АГРО 492 Диагностика растений 3 (2 + 3P)

БИОЛЬ 312 Растениеводство Таксономия 3 (2 + 3P)

БИОЛЬ 313 Структура и функции растений

3 (2 + 3P)

BLAW 316 Правовая среда бизнеса 3

Физиология EPWS 314 растениеводство 3

Распространение HORT 250 растениеводство

3 (2 + 2P)

Управление Растениеводство 485 Овощной HORT
4 (3 + 2P)

Управление RGSC 294 пастбищами ресурсов 3-
RGSC 325 пастбищами Восстановление экологии 3
ПОЧВЫ 456 ирригации и дренажу 3

АГРО 471, AGRO 492, и БИОЛЪ 313: Эти курсы являются обязательными
Вверх на один уровень

Степень: Бакалавр наук в области сельского хозяйства

<http://nmsu.smartcatalogiq.com/2015-2016/Undergraduate-Catalog/College-of-Agricultural-Consumer-and-Environmental-Sciences/Plant-and-Environmental-Sciences/DEGREE-Bachelor-of-Science-in-Agriculture/MAJOR-Agronomy>

Faculty/Graduate School of Agriculture
Kyoto University

Curriculum and List of Subjects in Special Course Curriculum

The minimum required period of enrollment in the programs is two years for the master's course and three years for the doctoral course. Master's course students must obtain 30 credits or more in their major to pass the master's thesis screening and final examination for their degree. Doctoral students are required to pass the dissertation assessment and final examination.

List of Subjects in Special Course

Division	Title
Agronomy and Horticultural Science	Crop Production Ecology Introduction to Genetic Analysis
Forest and Biomaterials Science	Forest Resources and Society Tropical Forest Environments Tropical Forest Resources Forest Utilization I Forest Utilization II Fibrous Biomaterials I Fibrous Biomaterials II Science for Humano-habitability I Sciences for Humano-habitability II
Applied Life Sciences	Applied Life Sciences VI Plant Nutrients -Function and Acquisition- Applied Microbiology for Human Life Advanced Applied Biochemistry Bioorganic Chemistry
Applied Biosciences	Advanced Genetics I Advanced Genetics II Marine Ecosystem Dynamics Current Topics in Marine Microbiology Aquatic Cell Physiology Ecology of Marine Living Resources Reproductive Biology Special Lecture for Applied Biosciences VIII
Environmental Science and Technology	Forest Ecology Forest Biochemistry Phytobiomass Tropical Agricultural Ecology Soil Science Biogeochemistry Special Lecture on Ecological Information Special Lecture in Ecological Management Hydrological Environment Sciences Agricultural Systems Engineering Terramechanics Field Automation Bio-Sensing Engineering Physicality of Agricultural Products Environment Radiation Control Seminar I on Agricultural Process Engineering Seminar II on Agricultural Process Engineering
Natural Resource Economics	Regional Environmental Economics I Regional Environmental Economics II Development Micro-economics I Development Micro-economics II
Food Science and Biotechnology	Food Engineering (Advanced Course)

*Besides the subjects listed above, seminars and laboratory works are available in English.
Global30

- Global30/Special Course in Agricultural Sciences
  - Global30/Special Course in Agricultural Sciences
    - Global 30 and Kyoto University Program “K.U.PROFILE”
    - What is “Special Course in Agricultural Sciences”?
    - AdmissionGuide
    - Curriculum and List of Subjects in Special Course
    - InstructorsengagedinSpecialCourse
    - ScholarshipandTuitionExemption
    - Interview with Students in Special Course.
    -

• InstructorsengagedinSpecialCourse

Division	Instructor
AgronomyandHorticulturalScience	Professor Tatsuhiko SHIRAIWA Professor Yutaka OKUMOTO
ForestandBiomaterialsScience	Professor Seiichi OHTA Professor Akira OSAWA Professor Takahisa MIZUYAMA Professor Tsunehisa KIMURA Professor Junji SUGIYAMA Professor Tsuyoshi YOSHIMURA Professor Mamoru KANZAKI Professor Hiroyuki YANO Professor Takato NAKANO Associate Professor Naoki OKADA
AppliedLifeSciences	Professor Kazumitsu UEDA Professor Hisashi MIYAGAWA Professor Toru MATOH Professor Yasuyoshi SAKAI Professor Kenji KANO Professor Tatsuo KURIHARA Professor Takashi WATANABE Professor Jun OGAWA Professor Tooru MATOU
AppliedBiosciences	Professor Takashi ENDO Professor Hiroshi IMAI Professor Yoshihiko SAKO Professor Takashi HIRATA Professor Tetsuro OKUNO Professor Tatsuya SUGAWARA Professor Hiroyuki HIROOKA
EnvironmentalScienceandTechnology	Professor Nobuhiro HIRAI Professor Kanehiro KITAYAMA Professor Eiji NAWATA Professor Shinya FUNAKAWA Professor Hiroshi AMANO Professor Akira MURAKAMI Professor Shigeto KAWASHIMA Professor Satoshi HOSHINO Professor Hiroshi SHIMIZU Professor Michihisa HIDA Professor Naoshi KONDO Professor Sentaro TAKAHASHI Professor Masayuki FUJIHARA Associate Professor Hirokazu HIGUCHI Associate Professor Masahiro OSAKABE Associate Professor Yuichi OGAWA
NaturalResource/Economics	Professor Masaru KAGATSUME Professor Seiichi FUKUI

What is "Special Course in Agricultural Sciences"?

This course aims to develop human resources with advanced research abilities, profound knowledge and an international perspective in the fields of life, food and the environment. Both master's and doctoral course students are accepted. As lectures and research guidance are given in English, students need not study Japanese language to obtain their degree.

Students of this course can join one of the following divisions covering a diverse range of agricultural, life and environmental sciences: Agronomy and Horticultural Science, Forest and Biomaterials Science, Applied Life Sciences, Applied Biosciences, Environmental Science and Technology, Natural Resource Economics, and Food Science and Biotechnology. Each student will have the benefit of having several supervisors for their research guidance.

The minimum required period of enrollment in the programs is two years for the master's course and three years for the doctoral course. Master's course students must obtain 30 credits or more in their major to pass the master's thesis screening and final examination for their degree. Doctoral students are required to pass the dissertation assessment and final examination.

Brochures in several languages are available. The PDF file opens according to your selection.

Curriculum Policy

Formulation and Implementation of Educational Course Policy for Faculty/Graduate School of Agriculture (Curriculum Policy)

Undergraduate Students

1. Provide education in order to attain international and accomplished broad views while acquiring the knowledge and scholarship in relation to the broad field of natural and social sciences within the study of agriculture for the purpose of cultivating human resources.
2. In each department, a 4-year unified education course will be conducted. In the lower levels, fundamental education will be cultivated through enrolment in courses with supervision in specialized areas in order to develop linguistic ability. Third and fourth years will place an importance on enrolment in courses of specialized areas.
3. Conduct classes of small sizes in order to smoothly facilitate the discussion and understanding between professors and students. Prepare diverse courses with broad views, accept the freedom to enrol in selected courses and develop respect for students teaching themselves.
4. In the final year of study, be affiliated with a research office and gain in-depth specialized knowledge while pursuing research through close communication and mutual mentorship between faculty members and co-workers.
5. Give importance to practical field work, seminars and experimentation for the purpose of developing an in-depth understanding of the contents of lectures.
6. Recommend exchange programs for students who are enthusiastically trying to gauge international views through various international university student exchange programs and recognize compatibility of credits

Master's Course

1. Teach lectures and seminars organized for each specialization and provide a high level of field-specific knowledge through specialized techniques.
2. Place importance on the development of research thesis based on the animated dialogue between each student and faculty member. Based on this, teach scientific debates on cutting edge knowledge and experimental techniques, develop a method of approach towards unsolved problems and use logical reasoning.
3. Cultivate the ability to debate, give presentations and communicate while supporting results through giving presentations at academic societies etc.
4. Enthusiastically conduct classes taught in English.

Doctoral Course

1. Have the ability to learn scientific logic and establish theories of developmental problems, theories of logical thought and problem-solving techniques for problems faced through original cutting edge research and the creation of a dissertation.
2. As much as possible, create opportunities for objective evaluation of personal research while increasing linguistic ability and the ability to give presentations, enthusiastically participate and present research to national and international societies and academies
3. Assist in regional cooperation for experience in societal contributions, proactively develop research opportunities and when necessary collaborate with other research institutions on relevant problems.

Class Schedule of Graduate School

Class schedule of Graduate School of Agriculture is prepared and distributed by each division office. Please direct enquiries to division offices.

Changes to classes and examinations of Faculty/Graduate School of Agriculture in the event of adverse weather warnings or suspension of public transport services

In the event of an adverse weather warning or complete suspension of public transport services, classes and examinations will be dealt with according to the guidelines mentioned below to prevent students from getting involved in accidents.

1. Class cancellation and examination postponement

[1] In the event of (1) or (2) below, classes will be cancelled and examinations will be postponed.

(1) In the event a storm warning is issued in Kyoto City or any district therein, or in any instance applying to (A) or (B) below:

(A) If all bus services operated by Kyoto City are suspended

(B) If three or more of the following services are totally or partially suspended: JR West (lines arriving to and departing from Kyoto), Hankyu trains (between Kawaramachi and Umeda), Keihan trains (between Demachiyanaagi and Yodoyabashi/Nakanoshima), Kintetsu trains (between Kyoto and Saidaiji)

(2) When deemed appropriate by the Dean of the Faculty/Graduate School of Agriculture

[2] If (1) or (2) above occurs after classes or examinations have commenced, classes will be cancelled and examinations will be postponed.

2. Class and examination schedule after the storm warning is lifted and public transport services recommence

If the storm warning is lifted or public transport services recommence, the class and examination schedules shall accord with the guidelines mentioned below:

[1] If the warning is lifted or transport services commence before 6:30 a.m., classes/examinations will start from 1st period.

[2] If the warning is lifted or transport services commence before 10:30 a.m., classes/examinations will start from 3rd period.

[3] If the warning is lifted or transport services don't commence after 10:30 a.m., classes/examinations will be cancelled for the day.

3. Confirmation and notification of public transport services after an adverse weather warning has been issued or lifted

[1] Adverse weather warnings shall be issued/lifted and status of public transport service operations should be checked by TV/Radio etc.

[2] If classes or examinations start from the 1st period and either [1] above or [2] occurs, notifications shall be issued via the bulletin boards.

Requirements for Completion

Master's Program Requirements for Completion (Prescribed on first clause of Article 49, General Regulations of Kyoto University)

The requirements for the completion of a Master's Program shall be at least two years' residence, attendance at research guidance, attainment of 30 or more credits in the major courses, successful approval of the Master's dissertation, and successful completion of written qualifying examinations. However, the term of residence may be reduced to a minimum of one year for a student who has showed excellent research performance, if prescribed by the Graduate School concerned.

Earning Credits

Explanation on how to earn credits for each division is listed at the end of the course list for each division, found in the Guide to Degree Program/Syllabus distributed after the enrollment. On this website, it can be found in [this page](#).

Standards for credits

Credits to be earned for each class are calculated by the following standards.

Lectures: 1 credit for 1 hr/week for 15 weeks

Seminars: 1 credit for 2 hrs/week for 15 weeks

Experiments, Laboratory works, Drafting: 1 credit for 3 hrs/week for 15 weeks

Announcement of Class Schedule

Information on class schedule, assigned lecture rooms, registration procedures and exams will be announced via notices, etc., at the beginning of the semester by each division.

Detailed information about intensive courses will be notified on as-needed basis.

Special Course in Agricultural Science For the Global Future of Life, Food and the Environment

Enrollment: April/October

Enrollment Limit : Master: 5, Doctor: 5

Degrée : Master's Degree, Doctoral Degree

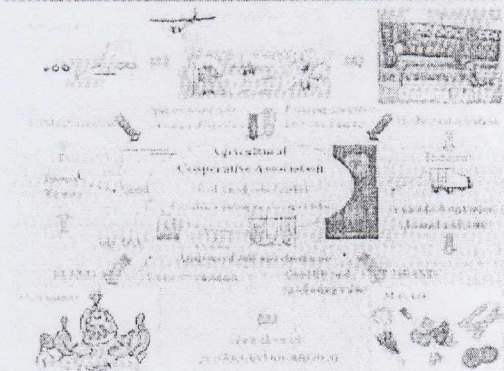
Address: Graduate School of Agriculture, Kyoto University Kitashirakawa Oiwake-cho, Skyo-ku, Kyoto 606-8502

Web Site

URL: <http://www.kais.kyoto-u.ac.jp/english/global30/>

- [What is "Special Course in Agricultural Sciences"?](#)
- [AdmissionGuide](#)
- [Curriculum and List of Subjects in Special Course](#)
- [InstructorsengagedinSpecialCourse](#)

Course Description

New flow of product and information with soil analysis center and product information center in vegetable and fruit production.

Its database is utilized for farming guidance to producers and for traceability system to consumers.

This course aims to develop the next generation of human resources with advanced research abilities, profound knowledge and an international perspective in the fields of life, food and the environment. Master's and doctoral students in this course can study a diverse range of agricultural, life and environmental sciences: Agronomy and Horticultural Science, Forest and Biomaterials Science, Applied Life Sciences, Applied Biosciences, Environmental Science and Technology, Natural Resource Economics, and Food Science and Biotechnology. We will examine the social effects of agriculture, such as the results of adopting various farming approaches. Each student will benefit by having several supervisors for their research guidance. The curriculum offers courses in the fields of natural and environmental sciences, geography, economics and information systems. Lectures are given by international teaching staff. Seminars and experimental courses are given by the course supervisors.